

Τέσσερες από τις γυναίκες που αγάπησε ο Σαρλώ: Η Βιργινία Τσέριλ, η Έντα Πούρβιανς, η Πόλα Νέγκρι και η Γεωργία Άλ.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ "ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΟΥ ΓΕΛΩΤΟΣ,"

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΤΣΑΡΛΥ ΤΣΑΠΛΙΝ

(Ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο του Αντρέ Μωζέ, για τα μαρτύρια που τράβηξε ο Σαρλώ από τις έξη συζύγους του!)

Η γυναίκες είνε για τόν μεγάλο Σαρλώ ό,τι για μερικούς ανθρώπους τό... φαγητό τους. Όπως εκείνοι δέν άντέχουν στο μαρτύριο τής πείνας, έτσι κι' ο Τσάρλυ Τσάπλιν δέν άντέχει στο μαρτύριο τής μοναξιάς.

— "Αν θέλετε νά πεθάνω από μαρσασμό, κλείστε με σ' ένα τόπο που δέν υπάρχουν γυναίκες, λέει μ' ελικρίνεια στους φίλους του.

Τό κακό όμως είνε ότι ο Σαρλώ στις γυναίκες έχει διαβωλεμένη άτυχία. Όλες τόν παρεξηγούν και καμμιά δέν μπορεί νά μαντέψη τόν πραγματικό χαρακτήρα του. Και, καθώς φαίνεται, είνε μοιραίο όλοι οί γάμοι του νά καταλήγουν στο διαζύγιο, και στο τέλος, ο Σαρλώ σαν έγκληματίας σέρνεται στα δικαστήρια κ' υποχρεώνεται νά πληρώση μιά σεβαστή αποζημίωσι στη γυναίκα που είχε τήν άτυχία νά τόν παντρευτή. Γι' αυτό τό λόγο οί Άμερικανοί άστειυόμενοι λένε, ότι ο Σαρλώ θά ήταν βαθύπλουτος αν δέν είχε τή μανία νά παντρεύεται τις γυναίκες που αγαπάει!... Κι' ό ίδιος άλλωστε τό όμολογεί:

— Στη ζωή, λέει, πρέπει νά πληρώνη κανείς ό,τι αγαπάει! Η εύτυχία που σου χαρίζουν ή γυναίκες πουλιέται δυστυχώς πολύ ακριβά!...

Κι' έχει άπόλυτο δίκιο.. Κάθε γυναίκα του, κατά τους διαφόρους υπολογισμούς, του στοίνισε για λίγους μήνες, είτε για λίγα χρόνια, πάνω από ένα εκατομμύριο δολλάρια! Ποιές όμως ήσαν αυτές ή γυναίκες; Πώς παρουσιάστηκαν για νά ταραξουν τή ζωή αυτού του μεγάλου καλλιτέχνη; Τί άνάγκαζε τό Σαρλώ ν' αναζητάη πάντα τήν τρυφερότητά τους; Γιατί αυτές μεταβαλλόντουσαν έπειτα από λίγο σε πραγματικούς... δημίους του; Αυτό θά προσπαθήσουμε νά σας εξηγήσουμε σήμερα.

Ο Τσάρλυ Τσάπλιν από μικρός δέν γνώρισε τήν τρυφερότητα τών γυναικών.

— Ζούσα, αποκαλύπτει ό ίδιος στην αυτοβιογραφία του, σ' ένα φτωχόσπιτο τής εργατικής συνοικίας του Λονδίνου. Η μητέρα μου ήταν μιά φτωχή άρτίστα που κέρδιζε με χίλια θάσανα τό φωμί μας, γυρίζοντας άτέλειωτα από τό ένα ύποπτο κέντρο στο άλλο. Δέν τήν κατηγορώ. Ο Θεός άς αναπάψη τήν ψυχή της. Μά έχω παράπονο ότι ποτέ δέν με χείδεψε και ποτέ δέν μου

χαμογέλασε με στοργή...

Νά λοιπόν ποιά ήταν ή αίτία τής τρομερής μελαγχολίας του Τσάρλυ Τσάπλιν: ή στέρσις τής τρυφερότητας, τής στοργής... Γι' αυτό, όταν για πρώτη φορά συνάντησε, τή Μίλντρετ Χάρρις, τήν γοητευτική ήθοποιό, τό «πιό ώμορφο κορίτσι του Χόλλυγουντ», όπως τήν έλεγαν, τήν αγάπησε μ' όλη τή δύναμη τής καρδιάς του. Η Μίλντρετ Χάρρις για τόν Σαρλώ ήταν ένα χαριτωμένο παιδί. Τής έκανε όλες τις ιδιοτροπίες και δέν θύμωνε με καμμιά παραξενιά της. Μιά φορά τήν άφησε μόνη της νά πάη νά γλεντήση τήν Πρωτοχρονιά στη Νέα Υόρκη μαζί με τήν Μαίρη Πίκφορντ. Η Μίλντρετ δέν του έμεινε πιστή. Ο Σαρλώ τό έμαθε και τής τηλεφώνησε:

— "Ελα άμέσως στο Χόλλυγουντ! Δέν άνέχομαι νά γελοιοποιήσ τ' όνομά μου!

Η γυναίκα του σαν... θρεγμένη γάτα πήρε τό τραίνο για τή φιλομύπολι, θέβαιη ότι όλα είχαν τελειώσει με τόν Σαρλώ. Όστόσο εκείνος τήν περίμενε στο σταθμό μ' ένα ώμορφο μπουκέτο λουλούδια. Τήν έσφιξε με χαρά στην άγκαλιά του και δέν τής έκανε καμμιά παρατήρησι.

Μόλις όμως πέθανε τό νεογέννητο παιδί τους, όλος ό έρωσ του Σαρλώ για τή Μίλντρετ Χάρρις εξαφανίστηκε. Με τήν πρόφασι δέ ότι δέν ήθελε νά τήν αφήση νά παίξη στον κινηματογράφο, τήν άνάγκασε νά ζητήση διαζύγιο. Φρόντισε μάλιστα τό διαζύγιο νά έκδοθή εις θάρος του για νά τής δώση ένα γενναίο χρηματικό ποσόν!...

Η δεύτερη γυναίκα του Σαρλώ, ή Λίντα Γκρέυ, στάθηκε πιό τυχερή από τήν πρώτη. Μαζύ της ό «βασιλεύς του γέλωτος» γνώρισε τήν άληθινή οικογενειακή εύτυχία. Η Λίντα ήταν μιά από εκείνες τις γυναίκες που είνε πλασμένες για ιδανικές σύζυγοι. Είχε μιά άπέραντη ευγένεια στους τρόπους της, ένα άκατανίκητο θέλητρο στην όμιλία της και ήταν τόσο καλή, ώστε είχε κατακτήσει τή συμπάθεια όλων τών φίλων του Τσάρλυ Τσάπλιν. Όσοι έτυχε νά ζήσουν κοντά στο Σαρλώ εκείνη τήν έποχή, όμολογούν ότι ή θίλλα του είχε διαρκώς έορτάσιμη όψι. Κάθε βράδυ τά σαλόνια της ήσαν κατάφωτα και οί καλεσμένοι του χόρευαν με τους ήχους μιάς υπέροχης όρχήστρας. Όσο για τόν ίδιο τόν Σαρλώ, άκτινοβολούσε από τή χαρά του και εύχαριστημένος ό-

Ο Σαρλώ
(Γελοιογραφία του Ροζέ Ροϋκ)

πως ήταν από τον έαυτό του, εργαζόταν για τον κινηματογράφο είκοσι ώρες το είκοσιτετράωρο!

Η Λίντα Γκρέυ χάρισε στον «βασιλέα του γέλωτος» δύο αγόρια: τον Τσάρλυ και τον Σίτνεϋ. Κι' ο Σαρλώ τ' άναθρεψε μ' έξαιρετική προσοχή και τούς έδωσε μιá ξεχωριστή μόρφωσι.

Ξαφνικά όμως ο Σαρλώ, ύστερα από μερικά χρόνια, άρχισε να δείχνει σημεία μιáς τρομαχτικής άνησυχίας. Δέν πατούσε πειά στη θίλλα του και προτιμούσε να μένη στο στούντιο ή στο διαμέρισμα της Έντας Πούρβιανς, τής συμπαθητικής πρωταγωνιστρίας τών έργων του. Η Λίντα Γκρέυ άρχισε φυσικά να ζηλεύη κι' όταν τον συναντούσε του έκανε άγριες σκηνές και δέν τον άφηνε να συγκεντρωθῆ και να δουλέψη.

— Η Λίντα Γκρέυ, όμολογεί ο ίδιος, είχε μεταβληθῆ σε μιá έξαγριωμένη τίγρι κι' ευχαριστιόταν να καρφώνη τά νύχια της στις σάρκες μου!....

Και, φυσικά, αναγκάστηκε να χωρίση και από αυτήν, ή όποια μπορεί να ήταν καλή μητέρα, μά ήταν υπερβολικά ζηλιάρα σύζυγος.

Η τρίτη γυναίκα του Σαρλώ ήταν εκείνη άκριβώς που ύπηρξε ή αίτια να χωρίση από τή δεύτερη σύζυγό του: ή Έντα Πούρβιανς. Συνεδέθη μαζί της μ' ένα φλογερό έρωτα, μά δέν έγινε ευτυχισμένος. Η Έντα Πούρβιανς, ενώ ήταν υπέροχη ως φίλη, έγινε κακή σύζυγος. Του έψηνε κυριολεκτικώς τó ψάρι στα χείλη. Ο Σαρλώ λοιπόν αναγκάστηκε να τή χωρίση και να πάψη να συνεργάζεται μαζί της. Άλλωστε είχε βρῆ τήν αντικατάστριά της: Ήταν ή Πόλα Νέγκρι. Αυτή όμως ή περίφημη δραματική θεντέττα δέν δέχθηκε να παντρευτῆ τó Σαρλώ, ούτε να παίξη στο έργα του.

— Άς άρραβωνιασθοῦμε καλύτερα, του είπε. Όταν δέ βαρεθῆ ο ένας τόν άλλον, θά τραθήξουμε ο καθείς τó δρόμο του, χωρίς ιστορίες και δικαστήρια.

Κι' έτσι κι' έγινε, πράγματι. Η Πόλα Νέγκρι κι' ο Σαρλώ χώρισαν έπειτα από λίγο, μά παρέμειναν καλοί φίλοι.

Μά τó ρομάντσο του «βασιλέως του γέλωτος» δέν σταματάει δώ πέρα. Ύστερα από τήν Πόλα Νέγκρι ήρθε ή σειρά της Γεωργίας Άλ, τής όποιας ή ώμορφιά κατέκτησε τόν μεγάλο ήθοποιό και τόν έκανε σκλάβο της.

Η Γεωργία Άλ κι' ο Σαρλώ πέρασαν μιá γοητευτική σελήνη μέλιτος στη Φλωρίδα. Έπειτα γύρισαν στο Χόλλυγουντ κι' ο διάσημος «άστéρας» άφωσιώθηκε στο γύρισμα τών «Φώτων τής πόλεως», στο όποιο πρωταγωνιστούσε ή Βιρτζίνια Τσέριλ, μιá από τις πιό ώμορφες και τις πιό χαριτωμένες θεντέτες τής φιλμουπόλεως. Η Βιρτζίνια Τσέριλ άγάπησε παράφορα τόν Σαρλώ και τόν άνάγκασε να χωρίση από τήν τέταρτη γυναίκα του και να τήν παντρευτῆ.

Γιά τή Βιρτζίνια Τσέριλ, ο Σαρλώ είχε μιá τρομαχτική άδυναμία. Κι' όταν εκείνη, μη ύποφέροντας να τής συγχωρή όλες τις άδυναμίες της, του ζήτησε διαζύγιο, ο Τσάρλυ Τσάπλιν έχασε κυριολεκτικώς τó ήθικό του. Ίσως δέ θά έχανε και τήν όρεξι να έργασθῆ στο στούντιο, αν δέν βρισκόταν ή Πωλét Γκοτάρ για να τόν παρηγορήσει και να τόν βοηθήσει να γυρίσει τά «Μοντέρνα χρόνια».

Σήμερα ή Πωλét Γκοτάρ είνε ή έκτη γυναίκα του. Μά διόλου άπίθανο να μην είνε και ή τελευταία. Ο Σαρλώ στη ιδιωτική ζωή του είνε τόσο παράξενος!...

ΑΝΤΡΕ ΜΩΖΕ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ο βασιλεύς τής Περσίας Κύρος, πεθαίνοντας κάλεσε κοντά του τó γυιό του και του έδωσε τις έξης πολυτιμότες συμβουλές:

— Μάθε, παιδί μου, ότι ή βασιλεία δέν διατηρείται μονάχα με τó χρυσό σκῆπτρο που θά κρατῆς στα χέρια σου. Τó ασφαλέςτερο σκῆπτρο για τούς βασιλείς είνε οί καλοί και πιστοί φίλοι. Μη νομίσης όμως ότι οί άνθρωποι γεννιούνται εκ φύσεως πιστοί... Όχι!... Μπορεί όμως αξιόλογα ν' άποκτήση κανείς με τόν χαρακτήρα του, όταν θέλη, φίλους πιστούς. Και οί φίλοι αυτοί, ποτέ δέν άποκτῶνται με τή βία, αλλά μόνο με τήν ευεργεσία!...

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΑΠΟ ΤΟ "ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ,"

(Τῆς Μαρσελίνας Ντεμπόρντ—Βαλμόρ)

Η ΣΥΓΓΝΩΜΗ

Σκύφτω στη μοίρα που βαρειά με γέρνει, θά πεθάνω.
Η φρίκη του θανάτου θές γοητεία να γενή;
Έλα, τó ένοχο χέρι σου βάλε στην καρδιά μου έπ'...
για μιá φορά στερνή.

Δέν θάχης τύψι άνώφελη όταν θά πάψη εκείνη
να λυώνη και να καρτερῆ παύοντας να χτυπᾶ.
Άλλά θά πῆς: «Αυτή ή καρδιά ποῦχε για μένα γίνε
έπαψε ν' άγαπᾶ».

Άπ' τήν ψυχή μου ή άγάπη μου κυλάει τήν λαβωμένη.
Δές τó έργο σου, χωρίς καμμιά τρομάρα περισσή:
Τό θάνατο έχω μέσα μου κι' ώστόσο παγωμένη
δέν είμαι όπως εσύ.

Πάρ' τήν καρδιά μου, πάρ' τη! Έγώ που σε λατρεύω (κόμη)
για να σου δώσω, άλλοίμονο, δέν έχω άλλο άπ' αυτή
μά, και ξεσκίζοντάς την, θά δῆς πώς ή συγγνώμη
είνε ο' αυτή γραφή.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Θεέ τών παιδιών, άκουσε δώ μιáς κόρης τήν καρδιά:
χτυπᾶ κάτ' άπ' τά χέρια μου όλη ίκεσία, να
άκούω πάντα να μιλοῦν για τά όρφανά παιδιά
άχ, μέσ' στο μέλλον, θε μου, πειά μην κάνεις όρφανά.

Για ν' άπάντηση στις φωνές όσων πονοῦν δώ πέρα
με τή βραδυά ένας άγγελος άσε στη γῆ νάρθη.
Βάλε από κάτω άπ' τó παιδί που τ' άφησε ή μητέρα
ένα μικρό προσκέφαλο για ναποκοιμηθῆ.

Η ΚΑΜΑΡΗ ΜΟΥ

Τήν καμαρούλα μου ψηλά'	(μου
Τόν ουρανό πάντα κυττάζει,	Βλέπω από δώ τόν ουρανό
και τó φεγγάρι έχει μονάχο	ξεκάθαρο και γαλανό
χλωμό και σοβαρό της ξένο.	βλέπω τ' άστέρια σα βρα-
Κάτω στην πόρτα κι' αν χτυ-	(δουάζει,
πένη	μά και τήν μπόρα όταν
έμένα τώρα τί με νοιάζει;	(ουρλιάζει!
Κανένας δέ μπορεί πειά να-	Έδω στη θέσι μου, άντικρύ
(να	(μου,
όταν εκείνον δέν προσμένω!	κάποια καρέκλα περιμένει
Με τά λουλούδια, μοναχῆ	ήτανε ή καρέκλα εκείνου,
(μου,	μά μάς χωροῦσε και τούς
άπ' όλους είμαι πειά κρυμ-	(δυό.
(μένη	Με μιá ταινία σημαδεμένη,
και χωρίς ναμαι λυπημένη,	αυτή ή καρέκλα είνε δώ,
έχω όλο δάκρυα τήν ψυχή	στη μοίρα της ύποταγμένη,
	(όπως κι' έγώ!

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μη μ' άφήσης να πεθάνω με τών γηρατειών τήν ώρα
Συ που από μιá φλόγα άνάτης τήν καρδιά μου έχεις
(πλασμένα.
θέ μου, τó παιδί σου πάρε μέσ' άπ' τής ζωῆς τή μπόρα!
Μέσ' στο φῶς πάντα άς πετάω με τρομάζει ή νύχτα έμένα.
Σάν πεθάνη αυτός δέ θέλω πειά να μείνω μόνη κι' ζοιη
Με τó πένθος τó δικό του δέν τή θέλω έγώ τή ζῆση.
Η πνοή του στο πλευρό μου άς φυσάη πάντα με θερμη
και τών γηρατειών ο πάγος να με φτάση άς μην άφήση!

Μετάφρασις ΜΗΤΣΟΥ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ